TEISINGUMO TEISMO (aštuntoji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. lapkričio 18 d.*

Byloje C-247/09

dėl *Finanzgericht Baden-Württemberg* (Vokietija) 2009 m. birželio 18 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2009 m. liepos 7 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Alketa Xhymshiti

prieš

Bundesagentur für Arbeit – Familienkasse Lörrach,

* Proceso kalba: vokiečių.

TEISINGUMO TEISMAS (aštuntoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas K. Schiemann (pranešėjas), teisėjai L. Bay Larsen ir C. Toader,

generalinis advokatas J. Mazák,
kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos M. Lumma ir J. Möller,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos V. Kreuschitz,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeisto ir atnaujinto 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97 (OL L 28, 1997, p. 1.; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 t., 3 sk., p. 3), iš dalies pakeisto 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1992/2006 (OL L 392, p. 1; toliau – Reglamentas Nr. 1408/71); 1972 m. kovo 21 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 574/72, nustatančio Reglamento Nr. 1408/71 įgyvendinimo tvarką, iš dalies pakeisto ir atnaujinto Reglamentu (EB) Nr. 118/97 (toliau – Reglamentas Nr. 574/72); 2003 m. gegužės 14 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 859/2003, išplečiančio Reglamento Nr. 1408/71 ir Reglamento Nr. 574/72 nuostatų taikymą trečiųjų šalių piliečiams, kuriems jos dar netaikomos dėl jų pilietybės (OL L 124, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 5 sk., 4 t., p. 317); Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl laisvo asmenų judėjimo, pasirašyto 1999 m. birželio 21 d. Liuksemburge (OL L 114, 2002, p. 6; toliau – ES-Šveicarijos susitarimas), išaiškinimu.

2 Šis prašymas buvo pateiktas nagrinėjant ginčą tarp A. Xhymshiti, Albanijos pilietės, teisėtai gyvenančios Vokietijoje, jos vyro, Kosovo piliečio, teisėtai gyvenančio Vokietijoje ir dirbančio Šveicarijoje, ir Federalinės darbo agentūros – Leracho šeimos pašalpų kasos (*Bundesagentur für Arbeit – Familienkasse Lörrach*; toliau – FKL) dėl šios

atsisakymo skirti kaip šeimos išmokas sumą, atitinkančią Šveicarijos šeimos išmokų ir Vokietijos šeimos išmokų skirtumą, už jų du Vokietijos pilietybę turinčius vaikus.

Teisinis pagrindas

Bendrijos teisės aktai

3 Reglamentų Nr. 1408/71 ir Nr. 574/72 tikslas – sudaryti galimybes perkelti socialines išmokas tarp valstybių narių, siekiant palengvinti laisvą asmenų judėjimą.

4 Reglamento Nr. 1408/71 2 straipsnio 1 dalyje „Asmenys, kuriems taikomas šis reglamentas“ numatyta:

„Šis reglamentas taikomas pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims ar savarankiškai dirbantiems asmenims ar studentams, kuriems yra taikomi ar buvo taikomi vienos ar daugiau valstybių narių teisės aktai ir kurie yra vienos iš valstybių narių piliečiai arba asmenys be pilietybės ar pabėgėliai, gyvenantys kurios nors valstybės narės teritorijoje, bei jų šeimos nariams ir maitintojo netekusiems asmenims.“

5 Pagal šio reglamento 13 straipsnį „Bendrosios taisyklės“:

„1. Laikantis 14c ir 14f straipsnių, asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, taikomi tik vienos valstybės narės teisės aktai. Tokie teisės aktai nustatomi remiantis šios antraštinės dalies nuostatomis.

2. Laikantis 14–17 straipsnių nuostatų:

a) vienos valstybės narės teritorijoje pagal darbo sutartį dirbančiam asmeniui taikomi tos valstybės teisės aktai, net jeigu jis gyvena kitos valstybės narės teritorijoje arba įmonės, kurioje jis dirba, buveinė juridiškai įregistruota ar veiklos vieta arba jį nusamdęs asmuo yra kitos valstybės narės teritorijoje;

<...>“

6 Reglamento Nr. 1408/71 76 straipsnio „Taisyklės ar prioritetai, kai teisė gauti išmokas šeimai pagal kompetentingos valstybės teisės aktus sutampa su teise gauti išmokas šeimai pagal valstybės narės, kurios teritorijoje šeimos nariai gyvena, teisės aktus“ 1 dalyje nustatyta:

„Jeigu tą patį laikotarpį tam pačiam šeimos nariui ir darbinei veiklai tęsti yra mokamos išmokos šeimai pagal tos valstybės narės, kurios teritorijoje šeimos nariai gyvena, teisės aktus, teisė gauti išmokas šeimai, mokamas pagal kitos valstybės narės

teisės aktus, jei tai numatyta pagal 73 ar 74 straipsnius, sumažinama tokiu dydžiu, kuris mokamas pagal pirmosios valstybės narės teisės aktus.“

7 Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnio „Taisyklės, taikomos tuo atveju, kai sutampa pagal darbo sutartį dirbančių asmenų arba savarankiškai dirbančių asmenų teisės gauti pašalpas šeimai“ 1 dalyje numatyta:

„1. a) Teisė gauti išmokas ar pašalpas šeimai, priklausančias pagal vienos valstybės narės teisės aktus, pagal kuriuos teisės į tas išmokas ar pašalpas įgijimas nepriklauso nuo draudimo, darbo pagal darbo sutartį arba savarankiško darbo sąlygų, sustabdoma, kai tuo pačiu laikotarpiu ir tam pačiam šeimos nariui išmokos yra mokėtinos tik pagal kitos valstybės narės nacionalinės teisės aktus arba laikantis reglamento 73, 74, 77 ar 78 straipsnių nuostatų, bendra šių išmokų dydžių suma.

b) Tačiau, jeigu profesinė veikla vykdoma pirmosios valstybės narės teritorijoje:

i) teisė gauti išmokas, priklausančias tik pagal kitos valstybės narės nacionalinės teisės aktus arba pagal reglamento 73 ar 74 straipsnį asmeniui, turinčiam teisę gauti išmokas šeimai dydžių suma, arba asmeniui, kuriam jos turi būti mokamos tik pagal kitos valstybės narės nacionalinės teisės aktus arba pagal šiuos straipsnius mokamas išmokas šeimai, apribojama bendra išmokų šeimai dydžių suma, numatyta valstybės narės, kurios teritorijoje

šeimos narys gyvena, teisės aktų. Valstybės narės, kurios teritorijoje šeimos narys gyvena, mokamų išmokų išlaidas padengia ta valstybė narė;

ii) teisė gauti išmokas, priklausančias tik pagal kitos valstybės narės nacionalinės teisės aktus ar pagal reglamento 77 ar 78 straipsnį asmeniui, turinčiam teisę gauti išmokas šeimai arba asmeniui, kuriam jos turi būti mokamos tik pagal kitos valstybės narės nacionalinės teisės aktus arba pagal šiuos straipsnius mokamas išmokas šeimai sustabdoma; tokiu atveju atitinkamas asmuo turi teisę gauti išmokas ar pašalpas šeimai tos valstybės narės, kurios teritorijoje gyvena jo vaikai ir kurių išlaidas padengia ta valstybė narė, ir, kur galima, išmokas, išskyrus pašalpas šeimai, nurodytas reglamento 77 arba 78 straipsnyje, kurių išlaidas padengia šiuose straipsniuose nustatyta kompetentinga valstybė."

8 Reglamentu Nr. 859/2003 siekiama išplėsti reglamentais Nr. 1408/71 ir Nr. 574/72 Sąjungos piliečiams suteiktas teises trečiųjų valstybių piliečiams.

9 Šio reglamento 9, 11, 12, 15 ir 16 konstatuojamosiose dalyse numatyta:

„(9) Taigi būtina numatyti Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 ir Reglamento (EEB) Nr. 574/72 koordinavimo taisyklių taikymą trečiųjų šalių piliečiams, teisėtai gyvenantiems Bendrijoje, kuriems šiuo metu nėra taikomos šių reglamentų nuostatos dėl jų pilietybės ir kurie atitinka kitas šiame reglamente numatytas sąlygas;

toks nuostatų taikymo išplėtimas yra ypač svarbus atsižvelgiant į būsimą Europos Sąjungos plėtrą.

<…>

(11) Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 ir Reglamento (EEB) Nr. 574/72 nuostatos pagal šį reglamentą taikomos tik tiek, kiek suinteresuotas asmuo jau teisėtai gyvena kurios nors valstybės narės teritorijoje. Dėl to teisėtas gyvenimas yra šių nuostatų taikymo prielaida.

(12) Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 ir Reglamento (EEB) Nr. 574/72 nuostatos netaikomos esant padėčiai, kuri visais atžvilgiais apsiriboja tik viena valstybe nare. Tai, *inter alia*, susiję su trečiosios šalies piliečio, turinčio sąsajų tik su trečiąja šalimi ir viena valstybe nare, padėtimi.

<…>

(15) Kad būtų pasiekti šie tikslai, būtina ir tikslinga išplėsti nacionalines socialinės apsaugos sistemas koordinuojančių taisyklių taikymo sritį priimant Bendrijos teisinį dokumentą, įpareigojantį kiekvieną valstybę narę, kuri dalyvauja šio reglamento priėmime, ir yra tiesiogiai taikomas joje.

(16) Šis reglamentas nepažeidžia teisių ir įsipareigojimų, numatytų tarptautiniuose susitarimuose su trečiosiomis šalimis, kuriuose Bendrija yra šalis, ir kurie suteikia socialinės apsaugos lengvatas.“

10 Reglamento Nr. 859/2003 1 straipsnyje nustatyta:

„Atsižvelgiant į šio reglamento priedo nuostatas, Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 ir Reglamento (EEB) Nr. 574/72 nuostatos taikomos trečiųjų šalių piliečiams, kuriems jos dar nėra taikomos tik dėl jų pilietybės, taip pat jų šeimos nariams ir maitintojo netekusiems asmenims, jeigu jie teisėtai gyvena valstybės narės teritorijoje ir jų padėtis yra tokia, kuri visais atžvilgiais neapsiriboja viena valstybe nare.“

11 Reglamento Nr. 859/2003 priede, susijusiame su šio reglamento 1 straipsnyje minėtomis specialiomis nuostatomis, numatyta, kad Vokietijoje „išmokų šeimai atveju šis reglamentas taikomas tik trečiosios šalies piliečiams, turintiems leidimą apsigyventi, kuris atitinka Vokietijos teisėje pateiktą sąvokos apibrėžimą „Aufenthaltserlaubnis“ arba „Aufenthaltsberechtingung“.

12 ES-Šveicarijos susitarimo II priedo 1 straipsnyje dėl socialinės apsaugos sistemų derinimo numatyta:

„1. Susitariančiosios šalys susitaria socialinės apsaugos sistemų derinimo srityje tarpusavyje taikyti susitarimo pasirašymo momentu galiojančius ir šio priedo A skirsniu

iš dalies pakeistus Bendrijos teisės aktus, į kuriuos daroma nuoroda, arba jiems lygiavertes normas.

2. Teisės aktuose, į kuriuos daroma nuoroda šio priedo A skirsnyje, minima sąvoka „valstybė (-s) narė (-s)“ apima valstybes, kurioms taikomi minėti teisės aktai, ir Šveicariją.“

13 Šio priedo A skirsnyje daroma nuoroda tiek į Reglamentą Nr. 1408/71, tiek į Reglamentą Nr. 574/72.

Nacionalinės teisės aktai

14 Vokietijos federalinio pajamų mokesčio įstatymo (*Einkommensteuergesetz*, toliau – *EStG*) 62 straipsnyje nustatyta:

„1. Pagal šį įstatymą teisę į šeimos išmokas už vaikus 63 straipsnio prasme turi kiekvienas asmuo, kuris:

1) nuolat ar įprastai gyvena nacionalinėje teritorijoje <…>.“

15 *EStG* 65 straipsnio „Kitos išmokos už vaiką“ 1 dalyje nurodyta:

„Išmokos už vaiką nėra mokamos už vaiką, už kurį mokama viena iš toliau nurodytų išmokų arba kuri būtų mokama, jei būtų paduotas toks prašymas:

<…>

2) išmokos už vaikus, skirtos užsienyje ir panašios į išmokas už vaiką arba į vieną iš 1 punkte minėtų išmokų;

<…>“

16 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad teisei į Vokietijos šeimos išmokas netaikoma ekonominės veiklos Vokietijoje sąlyga.

17 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas taip pat nurodo, kad Šveicarijos šeimos išmokos yra panašios į Vokietijos šeimos išmokas.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

18 Sutuoktiniai Xhymshiti su dviem savo vaikais gyvena Vokietijoje ir abu turi Reglamento Nr. 859/2003 priedo su Vokietija susijusioje dalyje numatytus leidimus apsigyventi.

19 A. Xhymshiti, Albanijos pilietė, nevykdo ekonominės veiklos. A. Xhymshiti, Kosovo pilietis, dirba Šveicarijoje, kur jis moka senatvės ir maitintojo netekusių asmenų draudimo įmokas. Iš darbdavio Šveicarijoje jis gauna už savo vaikus, kurie abu yra Vokietijos piliečiai, šeimos išmokas.

20 Nuo pirmojo jų vaiko Albion gimimo 2005 m. balandžio 28 d. A. Xhymshiti gavo iš Vokietijos valstybės „dalines“ šeimos išmokas, atitinkančias Vokietijos šeimos išmokų ir mažesnių Šveicarijos išmokų skirtumą.

21 2007 m. birželio 30 d. gimus jų antrajam vaikui Albionai 2007 m. liepos 13 d. A. Xhymshiti taip pat pateikė prašymą skirti dalines Vokietijos šeimos išmokas už šį vaiką.

22 Pateikus šį prašymą FKL 2007 m. rugsėjo 5 d. panaikino šeimos išmokas už Albion remdamasi tuo, kad A. Xhymshiti už šį vaiką gavo šeimos išmokas Šveicarijoje.

23 2007 m. spalio 12 d. (FKL gavo prašymą – 2007 m. spalio 15 d.) A. Xhymshiti pateikė naują prašymą FLK mokėti šeimos išmokas už du jų vaikus. 2007 m. spalio 25 d. FKL atmetė šį prašymą nenurodydama jokio vaiko vardo. Ji nurodė, jog atsižvelgiant į tai, kad sutuoktiniams Xhymshiti netaikomas ES-Šveicarijos susitarimas dėl jų pilietybės, negalima skirti dalinių šeimos išmokų pagal reglamentus Nr. 1408/71 ir Nr. 574/72.

24 2008 m. vasario 19 d. FKL atmetė A. Xhymshiti dėl šio sprendimo atmesti prašymą pateiktą skundą. Pirminį sprendimą atmesti prašymą patvirtinusiame sprendime FLK nurodė, kad vaikas Albiona nuo 2007 m. birželio mėn. gavo išmoką užsienyje, panašią į Vokietijos šeimos išmokas, o aplinkybė, kad šios išmokos yra mažesnės nei nacionalinės išmokos, nėra svarbi.

25 Todėl A. Xhymshiti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiame teisme pateikė ieškinį dėl 2007 m. spalio 25 d. sprendimo atmesti prašymą ir dėl 2008 m. vasario 19 d. sprendimo dėl skundo. Ji taip pat pateikė prašymą sumokėti Vokietijos šeimos išmokas, kurios, jos manymu, jai turi būti mokamos.

26 *Finanzgericht Baden-Württemberg*, kuriame buvo pateiktas ieškinys, kilus abejonių dėl Reglamento Nr. 859/2003 ir atitinkamai dėl reglamentų Nr. 1408/71 ir Nr. 574/72 taikymo trečiosios valstybės piliečiams, esantiems tokioje padėtyje, kokioje yra sutuoktiniai Xhymshiti, nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar trečiosios valstybės piliečiui, teisėtai gyvenančiam <....> Sąjungos valstybėje narėje ir dirbančiam [Šveicarijoje], ir jo sutuoktinei, kuri yra trečiosios valstybės pilietė, gyvenamosios vietos valstybėje narėje yra taikomas Reglamentas

Nr. 859/2003 <...> ir todėl gyvenamosios vietos valstybė narė šiam darbuotojui ir jo sutuoktinei turi taikyti reglamentus Nr. 1408/71 ir Nr. 574/72 <...>?

2. Pateikus neigiamą atsakymą į pirmąjį klausimą, ar jame minėtomis aplinkybėmis Reglamento Nr. 1408/71 <...> 2, 13, 76 straipsniai ir Reglamento Nr. 574/72 <...> 10 straipsnio 1 dalies a punktas turi būti aiškinami taip, kad motinai, kuri yra trečiosios [valstybės] pilietė, gali būti atsisakyta skirti šeimos išmokas gyvenamosios vietos valstybėje narėje dėl jos turimos trečiosios [valstybės] pilietybės, net jeigu aptariamas vaikas yra Sąjungos pilietis?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

27 Savo pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Reglamentas Nr. 859/2003 taikomas trečiosios valstybės piliečiams, esantiems tokioje padėtyje, kaip antai A. Xhymshiti ir jo sutuoktinė.

28 Šiuo atžvilgiu reikia nurodyti, kad pagal Reglamento Nr. 859/2003 1 straipsnį trečiosios valstybės pilietis turi įvykdyti dvi sąlygas tam, kad jam ir jo šeimos nariams būtų taikomos reglamentų Nr. 1408/71 ir Nr. 574/72 nuostatos. Be to, pirma, jis turi tesėtai gyventi valstybėje narėje ir, antra, jis neturi būti tokioje padėtyje, kuri visais

atžvilgiais apsiribotų viena valstybe nare. Iš Reglamento Nr. 859/2003 12 konstatuojamosios dalies, kurioje apibrėžiama ši antroji sąlyga, matyti, kad tai, be kita ko, susiję su trečiosios valstybės piliečio, turinčio sąsajų tik su trečiąja valstybe ir viena valstybe nare, padėtimi.

29 Pirma, kalbant apie pirmąją sąlygą, reikia konstatuoti, kad atsižvelgiant į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nurodytą informaciją tiek A. Xhymshiti, tiek jo sutuoktinė teisėtai gyvena Vokietijoje ir įvykdo Reglamento Nr. 859/2003 priede nurodytą sąlygą turėti leidimą apsigyventi Vokietijoje. Todėl pirmoji sąlyga gali būti laikoma įvykdyta.

30 Antra, dėl antrosios sąlygos reikia konstatuoti, kaip nurodė Vokietijos vyriausybė savo rašytinėse pastabose ir kaip matyti iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, jog A. Xhymshiti yra tokioje padėtyje, kad jis neturi sąsajų daugiau nė su viena valstybe nare. Aplinkybė, kad jis vykdo profesinę veiklą Šveicarijoje, neturi jokios reikšmės šiuo klausimu.

31 Taigi aišku, kaip tai patvirtina tiek Komisija, tiek prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kad siekiant taikyti reglamentus Nr. 1408/71 ir Nr. 574/72 Šveicarijos Konfederacija turi būti prilyginama Sąjungos valstybei narei.

32 Tokia išvada turi būti daroma pagal ES-Šveicarijos susitarimo dėl socialinės apsaugos sistemų derinimo II priedo 1 straipsnį. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad socialinės apsaugos sistemų derinimo srityje susitariančios šalys tarpusavyje turi taikyti

Bendrijos teisės aktus, į kuriuos daroma nuoroda, galiojančius šio susitarimo pasirašymo dieną ir iš dalies pakeistus šio priedo A skirsnyje.

33 Be to, pagal to paties 1 straipsnio 2 dalį „teisės aktuose, į kuriuos daroma nuoroda šio priedo A skirsnyje, minima sąvoka "valstybė (-s) narė (-s) „apima valstybes, kurioms taikomi minėti teisės aktai, ir Šveicariją".

34 Ir Reglamentas Nr. 1408/71, ir Reglamentas Nr. 574/72 numatyti ES-Šveicarijos susitarimo II priedo A skirsnyje, pavadintame „Teisės aktai, į kuriuos daroma nuoroda". Iš to išplaukia, kad šių reglamentų nuostatos, be valstybių narių, taikomos ir Šveicarijos Konfederacijai.

35 Tačiau reikia nurodyti, kad taip nėra Reglamento Nr. 859/2003 atveju, kurio nėra numatyta prie Bendrijos teisės aktų, kuriuos ES-Šveicarijos susitarimo šalys įsipareigoja taikyti ir kurie numatyti šio susitarimo II priedo A skirsnyje. Neginčijama, kad šiame A skirsnyje išvardyti kai kurie reglamentus Nr. 1408/71 ir Nr. 574/72 keičiantys teisės aktai, o tai patvirtina šio susitarimo šalių norą jo II priedo A skirsnyje atskirais įrašais įtraukti kiekvieną šių teisės aktų pakeitimą.

36 Kaip teisingai nurodė Vokietijos vyriausybė savo rašytinėse pastabose, šiuo susitarimu nustatyta sistema, kuri ribojama aiškiai jame numatytų teisės aktų taikymu, nesiekiama daryti nuorodos į aktualias teisės aktų redakcijas. Todėl nors Reglamentas Nr. 859/2003 turėtų būti laikomas tik kaip reglamentus Nr. 1408/71 ir Nr. 574/72 iš dalies keičiantis teisės aktas, jis neturėtų būti taikomas pagal ES-Šveicarijos susitarimą. Iš tiesų šio susitarimo pasirašymo dieną Reglamentas Nr. 859/2003 dar

neegzistavo. Todėl šis reglamentas galėtų būti įtrauktas į ES-Šveicarijos susitarimą tik pakeitus patį susitarimą.

37 Taigi reikia konstatuoti, kad A. Xhymshiti vykdoma profesinė veikla Šveicarijoje nėra veiksnys, išplečiantis jo padėtį už vienos valstybės narės ribų. Iš tiesų jo padėtis yra tokia, kad jis tik turi sąsajų su trečiąja valstybe ir viena valstybe nare, būtent atitinkamai Šveicarijos Konfederacija ir Vokietijos Federacine Respublika.

38 Iš to išplaukia, kad šis reglamentas nėra taikomas esant tokiai asmens padėčiai, kokioje yra A. Xhymshiti, nes nėra įvykdyta antroji iš dviejų Reglamento Nr. 859/2003 1 straipsnyje nustatytų sąlygų.

39 Atsižvelgiant į visa tai, kas pasakyta, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti taip, kad kai trečiosios valstybės pilietis teisėtai gyvena Sąjungos valstybėje narėje ir dirba Šveicarijoje, šiam piliečiui gyvenamosios vietos valstybėje narėje netaikomas Reglamentas Nr. 859/2003, nes šis reglamentas neįtrauktas prie Bendrijos teisės aktų, nurodytų ES-Šveicarijos susitarimo, kurį jo šalys įsipareigoja taikyti, II priedo A skirsnyje. Todėl gyvenamosios vietos valstybė narė neprivalo taikyti reglamentų Nr. 1408/71 ir Nr. 574/72 šiam darbuotojui ir jo sutuoktinei.

Dėl antrojo klausimo

40 Antruoju klausimu siekiama nustatyti, ar pagal reglamentų Nr. 1408/71 ir Nr. 574/72 nuostatas gyvenamosios vietos valstybė narė gali atsisakyti skirti šeimos išmokas trečiosios valstybės piliečiui dėl jo pilietybės, nors jo vaikai yra Sąjungos piliečiai.

41 Šiuo atžvilgiu reikia nurodyti, jog, kaip matyti iš atsakymo į pirmąjį klausimą, sutuoktiniai Xhymshiti nepatenka į Reglamento Nr. 859/2003 taikymo sritį, o tai reiškia, kad reglamentai Nr. 1408/71 ir Nr. 574/72 nėra jiems taikytini. Todėl šeimos išmokų skyrimas už du jų vaikus reglamentuojamas tik gyvenamosios valstybės narės teisės aktais, būtent Vokietijos teisės aktais.

42 Be to, iš sprendime dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo aprašytų Vokietijos teisės aktų matyti, kad Vokietijos šeimos išmokų skyrimui taikoma gyvenamosios vietos Vokietijos teritorijoje sąlyga pagal *EStG* 62 straipsnio 1 dalies 1 punktą. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas konstatuoja, kad nors A. Xhymshiti įvykdo šią sąlygą pagal *EStG* 62 straipsnio 1 dalies 1 punktą, ji negali gauti šių išmokų, nes jos vyras gauna panašias išmokas Šveicarijoje.

43 Reikia priminti, kad Bendrijos teisė neriboja valstybių narių kompetencijos organizuojant savo socialinio draudimo sistemas ir kad nesant suderinimo priemonių Bendrijos lygmeniu kiekvienos valstybės narės teisės aktuose turi būti nustatomos socialinio draudimo išmokų gavimo sąlygos bei jų dydis ir mokėjimo trukmė (2008 m. vasario 21 d. Sprendimo, C-507/06, *Klöppel*, Rink. p. I-943, 16 punktas).

44 Šiuo atžvilgiu vien dėl aplinkybės, kad sutuoktinių Xhymshiti vaikai yra Sąjungos piliečiai, atsisakymas skirti šeimos išmokas Vokietijoje nėra neteisėtas, jeigu, kaip matyti iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teiginių, nėra įvykdytos tokiam skyrimui reikalaujamos sąlygos.

45 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, į antrąjį klausimą reikia atsakyti taip, kad Reglamento Nr. 1408/71 2, 13 ir 76 straipsniai bei Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalies a punktas nėra susiję su trečiosios valstybės piliečiu, esančiu tokioje, kaip antai ieškovė pagrindinėje byloje, padėtyje, nes ši padėtis reglamentuojama gyvenamosios vietos valstybės narės teisės aktais. Vien dėl aplinkybės, kad šios pilietės vaikai yra Sąjungos piliečiai, atsisakymas skirti šeimos išmokas gyvenamosios vietos valstybėje netampa neteisėtas, jeigu, kaip matyti iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teiginių, nėra įvykdytos tokiam skyrimui reikalaujamos sąlygos.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

46 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (aštuntoji kolegija) nusprendžia:

1. Kai trečiosios valstybės pilietis teisėtai gyvena Sąjungos valstybėje narėje ir dirba Šveicarijoje, šiam piliečiui gyvenamosios vietos valstybėje narėje netaikomas 2003 m. gegužės 14 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 859/2003, išplečiantis Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 ir Reglamento (EEB) Nr. 574/72 nuostatų taikymą trečiųjų šalių piliečiams, kuriems jos dar netaikomos dėl jų pilietybės, nes šis Reglamentas Nr. 859/2003 neįtrauktas prie Bendrijos teisės aktų, nurodytų Europos bendrijos bei jos valstybių narių ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl laisvo asmenų judėjimo, pasirašyto 1999 m. birželio 21 d. Liuksemburge, kurį jo šalys įsipareigoja taikyti, II priedo A skirsnyje. Todėl gyvenamosios vietos valstybė narė neprivalo taikyti 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeisto ir atnaujinto 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97, iš dalies pakeistu 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1992/2006, ir 1972 m. kovo 21 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 574/72, nustatančio Reglamento Nr. 1408/71 įgyvendinimo tvarką, iš dalies pakeisto ir atnaujinto Reglamentu Nr. 118/97, šiam darbuotojui ir jo sutuoktinei.

2. Reglamento Nr. 1408/71 2, 13 ir 76 straipsniai bei Reglamento Nr. 574/72 10 straipsnio 1 dalies a punktas nėra susiję su trečiosios valstybės piliečiu, esančiu tokioje, kaip antai ieškovė pagrindinėje byloje, padėtyje, nes ši padėtis reglamentuojama gyvenamosios vietos valstybės narės teisės aktais. Vien dėl aplinkybės, kad šios pilietės vaikai yra Sąjungos piliečiai,

atsisakymas skirti šeimos išmokas gyvenamosios vietos valstybėje netampa neteisėtas, jeigu, kaip matyti iš prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo teiginių, nėra įvykdytos tokiam skyrimui reikalaujamos sąlygos.

Parašai.